

Kaprielian Alexa - Pálffy Patrik

Fiatal felnőttek étellel és párkapcsolattal való elégedettségének, agressziójának és a szocioszexuális viselkedésének összefüggése a pornográf tartalmak fogyasztásával

Szakmailag ellenőrizte: Dr. Matuszka Balázs

Absztrakt

A szex, a pornográfia, a meztelenség talán még sohasem volt olyan nyílt platform, mint napjainkban. A számítógépünkön, a tömegközlekedésen, a média felületein akarva, akaratlanul szembenézünk velük. A felnőtt filmek gyermeki könnyedséggel elérhetőek a legamatórebb komputerkezelő számára is. A jelenlegi kutatás célja, hogy megvizsgáljuk a pornográf tartalmak fogyasztásának hatását/hatásait, hogy kapcsolatot találjunk az étellel és párkapcsolattal való elégedettség, a szocioszexuális orientáció, az agresszió és a pornográf tartalmak fogyasztása között. Szocioszexuális Orientációs Kérdőívet, Buss-Perry Agresszió Kérdőívet és Étellel Való Elégedettség Skálát és Kapcsolati Elégedettség Skálát és saját készítésű médiahasználat kérdőívet használtunk. Nem reprezentatív mintán azt találtuk, hogy szignifikáns, pozitív kapcsolat van a szocioszexuális viselkedés és a pornográf tartalmak fogyasztása között, azonban nem találtunk együttjárást a pornográf tartalmak fogyasztása és az agresszió, az étellel való elégedettség és a kapcsolati elégedettség között.

Kulcsszavak: pornográfia, étellel való elégedettség, kapcsolati elégedettség, szocioszexuális viselkedés, internet, addikció

1. Kutatási kérdésfeltevés

A kutatás célja az volt, hogy kapcsolatot találjunk a pornográf tartalmak fogyasztása és az agresszió, a szocioszexuális viselkedés, az étellel való elégedettség és a kapcsolati elégedettség között a Magyarországon élő 18-35 éves fiatal felnőtt populációban.

2. Szakirodalmi összefoglaló

2.1. Definíció a pornográfiára

A pornográfia fogalmára egységes definíciót nehezen találni. “Olyan szexuális tartalom, amely az átlagos szemlélőben szexuális vágyat kelt” [Parti, 2008, 12. o.], ez lehet erotikus [minden szereplő egyenrangú] vagy pornográf [valaki alárendelt]. Újabb empirikus definíció szerint “olyan tartalom, amely a szexualitást célzottan, tudatosan [...] explicit módon ábrázolja” [Parti, 2008, 12. o.] az emberi érzelmek reprezentálása nélkül. A pornográf tartalmak negatív

megítélése elsősorban abból adódik, hogy bárhol, bármikor megjelenik [nem kizárólag internetes portálokon], és villámgyorsan terjed. Korábban a rétegműfajnak [Parti, 2008] számító pornográfiát azok keresték és találták, akiket érdekelt. Manapság azonban a pornográf tartalmak nem csupán az interneten, a számítógépen érnek bennünket utol, hanem a reklámokban, plakátokon is az utcán, így a hozzáférés akaratlan, szabályozhatatlan és voltaképpen kötelező. Ennek következtében egy női feneket ábrázoló plakát már semmiféle ingert nem vált ki a befogadó közönségből, ennél sokkal többre van szükség az izgalom felkeltéséhez, ebből kifolyólag a pornográfia egyre fokozódik, egyre durvább tartalmat közvetít. Normatívvá válnak korábban szélsőségesnek és extrémnek tartott produktumok. Egyre többen válnak felhasználóvá, így egyre elfogadóbbak vagyunk vele szemben.

Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy van-e pozitív korreláció a pornográf tartalmak fogyasztása és az étellel és kapcsolattal való elégedettség az agresszió és a szocioszexuális viselkedés minősége között.

2.2. Előzmények – a média alakulása

A digitális kultúra nem az első kommunikációs forradalom. A nyomda, a távíró, a rádió, a telefon, a televízió megjelenése ugyanolyan port kavart a maga idejében, mint a 20. század végén az internet debütálása. Az újabb és újabb vívmányoknak, médiumoknak a terjedése sokkal gyorsabb, mint a korábbiaké, így félelmet, feszültséget kelthet [Rab, 2016]. A félelmet az is gerjeszti, hogy egy-egy új eszköz megjelenése átváltoztatja a nyilvánosság, a közösség életét, emellett a digitális felület végtelen önkifejezési lehetőséget is nyújt. A digitális platform a magánéleten, baráti kapcsolatok fenntartásán kívül alkalmas mindennemű vásárlásra és hivatalos ügyek intézésére is. Eltávolodunk a megfogható világtól, az információk forrásától, ezért növekedett a bizalom és a megbízhatóság szerepe.

A ma már többek által kultúramentesnek tartott Amerikában az oktatás színvonalán kívül, a médiát is okolják a kultúra hanyatlásáért [Nagy, 2010]. A szórakoztatóipar és a fogyasztói kultúra az, ami terjed, a művészet háttérbe szorult. Ennek ellenére a pornográf, obszcén ábrázolások már az emberiség kezdete óta léteznek, azonban a XVII. század előtt nem volt társadalmi jelentőségük. Mindaddig nem érintett tömegeket, amíg meg nem jelent a tömeges könyvnyomtatás, később a film, még később az internet [Nagy, 2010].

2.3. Pornográfia, pornográf tartalom, kultúra

A pornográfiát szubjektíven az adott kultúrától függően lehet csak meghatározni. Többféle megközelítés, magyarázat létezik a pornográfia definiálására, egyértelműen elfogadott meghatározása azonban nincs [Csonka, 2015]. Egyes értelmezések szerint a női nem testrészeinek bemutatása már *pornográf*, más megfogalmazások szerint a genitáliák ábrázolása nem az, egyszerűen *szexuális* töltetű [Nagy, 2010]. A két fogalmat [pornográf, szexuális] el kell választanunk egymástól, méghozzá a megszerezhetőség és fogyasztás alapján. Tehát eszerint pornográf az, ami kihasználva az emberi szexualitást, profitorientált cselekvésre irányul. Más megközelítések szerint a pornográfia olyan szexuális produktum, amely az alanyát kizárólag szexuális tárgyként ábrázolja, a pornográfia szükséges kelléke a szexualitás dehumanizálása és degradálása a szex és a szerelem szétválasztásán keresztül ez az, ami a szexualitást, az erotikát és a pornográfiát elválasztja egymástól [Nagy 2010]. Dines [2010] azonban azt mondja,

hogy a pornográfia olyan mélyen ágyazott a kultúránkban, hogy csakhogynem a szex, a szexualitás szinonímájává vált. Míg az internet megjelenése előtt a serdülők titokban szüleiktől szerezték meg a pornográf újságokat, ma már más, nyíltan, kevésbé nyíltan felvállalt hagyományai alakultak ki az ilyen jellegű, „*mainstreammé*” vált tartalmak fogyasztásának [Dines, 2010].

2.4. Pornográfia és addikció

A pornográfiával kapcsolatban felmerülhet a kérdés, hogy vajon létezik-e pornófüggőség, a pornográf tartalmakhoz való addikció. Pornográfián manapság az interneten elérhető tartalmakat értjük [Csonka, 2015], ezért először az internetfüggőséget vizsgáltuk meg. Az internetfüggőség [Tóth, 2011] kutatását a cyberpszichológia tematikájába esik, ami elsősorban az internet fiatalokra tett negatív hatását, az addikció magját vizsgálja. Az addikció kialakulhat a pénztárcáhatékony kommunikáció miatt, ahol a legkönnyebb út a közös érdeklődés, és ahol előre kidolgozott személyiséget lehet bemutatni. Egy, már eleve szexfüggőnek sokkal veszélyesebb az internethasználat [Tóth, 2011]. Az internetfüggőség sajátos formája a pornófüggőség modernkori megmutatkozása [Pikó, 2016].

Ahogy bármilyen drogra vagy kábítószerre rá lehet szokni, függőség az internettel kapcsolatban is létrejöhet, és így az azt tartalmazó internetes pornóval is. Általában az addikciókról elmondható, hogy kialakulásukat [kémiai vagy viselkedési] testünk biokémiai reakciói okozzák, és tartják fenn [Pikó, 2016]. Azt már a kisgyermeknél is tapasztalhattuk, hogy a jutalmazott viselkedés ismétlődésének aránya jóval magasabb, mint a büntetett viselkedésé. A felnőttkori szerfüggőségnek és viselkedési addikciónak is ez az alapja [Pikó, 2016]. Olyan neurotranszmitterek szabadulnak fel, aminek következtében az agyunk fenn akarja tartani a viselkedési formát annak káros hatásai ellenére. Szinte bármely területét is érintjük az emberi viselkedésnek, az minden esetben magában rejti az adott társadalom normáit, sztenderjeit. Zuckerman szerint [Pikó, 2016] az élménykeresés középpontja a szenzoros élménykeresés [pl.: extrém sport, drog], mert ezek tudják a megfelelő jutalomérzést nyújtani a középagnak. Jutalomhiány esetén élménykeresésre ösztönöz az agy, hozzászokik az bizonyos ingerhez, amit folyamatosan tartani szeretne.

2.5. Pornográfia, ingerkeresés, agresszió

A mai nyugati társadalmakra a folyamatos élménykeresés- és szerzés a jellemző, amit ha nem kap meg a személy, ideges, frusztált, agresszív lesz, és az azonnali kielégítést keresi [Pikó, 2016]. A mai pornografikus termékek leginkább az interneten érhetőek el, így és ettől függetlenül is az interneten fellelhető tartalmak többsége szexorientált, ezért a morális pánik nem alaptalan ezzel kapcsolatban.

Az internetnek köszönhetően létrehozhatjuk a saját avatarunkat, profilunkat, virtuális, elképzelt énünket, így *töredezett self*ként [Parti, 2008] vagyunk jelen a digitális felületen. A *töredezett self* a “cyber-térben lévő személyiség, amely fejleszti, alakítja a valódi személyiséget” [Parti, 2008, 32. o.]. Ez az *én* töredékekből áll össze, amik az *ideális self* töredékei, idő után a valóságban is megjelennek [Parti, 2008].

Csonka [2015] serdülőkről készült tanulmányában azt írja, hogy azok a serdülők, akik rendszeresen fogyasztanak pornográf tartalmakat, kevésbé proszociálisak, alacsony élettél való elégedettség és alacsony családhoz való kötődés jellemzi őket. A *rizikómagatartás* fogalmát tárgyalja a serdülők szexuális viselkedésével kapcsolatban, illetve a pornográf tartalmak

fogyasztásának hatásával összefüggésben. Pozitív korrelációt találtak a ingerekhez való habituálódás, az agresszív viselkedés és a napi rendszerességű pornófogyasztás között [Csonka, 2015]. Az agresszió mindig is jelen volt az ember életében, és a tömegkommunikáció egyik velejárója is egyben [Tóth, 2011]. A szexualitás és a pornográfia a fényképezés feltalálása óta megkerülhetetlenül jelen van a fotográfiában, az első filmvetítés után már zártkörű pornográf vetítést tartottak. Az agresszió iránti érdeklődés nem feltétlenül jelenti annak élvezetét. Személyiségjegyekkel áll összefüggésben az, hogy élvezik-e. A harmadikszemély-hatás elmélet szerint [Tóth, 2011] az egyén magát, és a hozzá hasonlóakat védettnek tekinti az internet manipulatív hatásaival szemben, a többi embert pedig védtelennek tartja [ez főként a politikát, a pornográf műsorokat és a reklámokat illeti]. Számos kutatás támasztja alá azt az elképzelést, hogy a realityshow-k, a pornográf tartalmak és az agresszív műsorok negatív hatással vannak, és ennek érdekében ezek cenzúrázását támogatják [Tóth, 2011]. A pornográfia szabályozása és korlátozása azonban sérti a magánélet-, a szólás- és véleménynyilvánítás szabadságát, ezért nincs átfogó internetjogi szabályozása [Parti, 2008].

Tóth [2013] a pornográf tartalmak internetes megjelenését vizsgálta a mainstream hard-core pornográfián keresztül. Azt írja, hogy ezek a tartalmak akkor is jelen vannak a hétköznapi ember életében, ha az aktuálisan nem néz kemény pornót. A tartalom milyensége ellenére igen komoly szakirodalomnak örvend [porn studies], melyben jelen vannak szociológiai, esztétikai, filozófiai, film- és médiakritikai kérdésfelvetések is. A pornográfia kritikus volta és alulreprezentáltsága ellenére a filmkultúrán belül mennyiségileg az első helyen áll. Annak következtében, hogy a pornográfiának elsődleges tárgya az emberi test, az embodiment [“testesülés”] folyamatnak, mely a testet szociális produktumként kezeli, része. Tóth [2013] szerint a mainstream hard-core pornográfia „férfi” műfaj.

Már 1994-ben, Boeringer kutatásában is az agresszív attitűd és a pornográf tartalmak közötti összefüggést keresték. A kutatás a szexuális agresszió és a pornográf tartalmak fogyasztása; illetve a szexuális erőszak vagy az erre való hajlam és az erőszakos és nem erőszakos ábrázolás/tartalmak között keresett kapcsolatot; és kizárólag férfi populációt vizsgált. Összefüggést talált szinte bármely típusú pornográf tartalom fogyasztásával és a szexuális erőszak vagy az erre való hajlam között; emellett a szexuális kényszer, az agresszió és a szexuális erőszakra való hajlam erősen korrelált a nagyon erőszakos és konkrét erőszakot ábrázoló pornográf tartalmakkal. A nem erőszakos hard-core pornográf tartalmaknál ilyen kapcsolatot nem találtak, azonban a soft-core pornográf tartalom pozitívan korrelált a szexuális erő preferálása és a nem erőszakos kényszerítő viselkedés között, de negatívan korrelált a megerőszakolás iránti hajlam és a konkrét, tényleges megerőszakoló viselkedés között [Boeringer, 1994].

Végeredményben a médiának az emberekre gyakorolt hatása felmérhetetlen. Az biztos, hogy a média és egyéb szocializációs apparátusok eltérő nézeteket, ideológiákat sugároznak az emberek felé. Nem okolhatjuk egyedül a médiahatást a társadalmi változásokért, hiszen kölcsönösen hatnak egymásra.

2.6. Pornográfia és szocioszexualitás

Az előző kutatásból A szocioszexualitás [Meskó, Láng, Kocsor, Rózsa, 2012] a rövid távú, elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokban való részvételi hajlandóság egyének közötti eltérését jelenti. Kinsey használta először a szocioszexualitás kifejezést, amellyel a rövid távú, elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokban való részvételi hajlandóság egyének közötti eltérését szerette volna jelölni. Simpson és Gangestad köszönhetően ennek mérését megszületett a

Sociosexual Orientation Inventory [SOI], amelynek megújított, magyar változatát Meskó et al. [2012] validálta [Szocioszexuális Orientációs Kérdőív, SOI-R]. Kutatásukban a nők alacsonyabb SO [szocioszexuális viselkedés] értéket mutattak, mint a férfiak. Az életkor előrehaladtával mind a két csoportban nőtt a szocioszexuális viselkedés, az ehhez kapcsolódó attitűd, beállítódás változatlan, és a szocioszexuális vágy [szexuális vágyhoz hasonló kondíció] csökken. A magas SOI értékkel rendelkező személyek eszerint alacsony önkontrollal rendelkeznek és agresszívebbek [Meskó et al., 2012], ezért úgy gondoltuk, ezekre az eredményekre alapozva, megvizsgáljuk a Buss-Perry kérdőív mellett a vizsgálati személyek szocioszexualitás értékeit is.

2.7. Diagnosztizálható-e a pornófüggőség?

A pornófüggőség nem szerepel a DSM legújabb kiadásában [DSM-V], ami sokakban kérdést vetett fel, mert az új kiadásban viszont szerepel a szerencsejáték-függőség. Az, hogy a szexfüggőség miért nem került bele a kötetben, több oka lehet. Ennek egyike az, hogy egyes kutatók szerint a szexfüggőség nem létező fogalom morális és teoretikus okokból kifolyólag, valamint kevés az empirikus tudás a szexfüggőségről, és még annál is kevesebb a pornófüggőségről.

3. A vizsgálat hipotézisei

A kutatás hipotézisei a szakirodalom alapján a következők voltak:

- 1) Pozitív összefüggés van a pornográf tartalmak fogyasztása és az Élettel való Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok között.
- 2) Pozitív összefüggés van a pornográf tartalmak fogyasztása és a Kapcsolati Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok között.
- 3) Pozitív összefüggés van a Szocioszexuális Orientáció Kérdőíven elért magasabb értékek és a pornográf tartalmak fogyasztás között.
- 4) Pozitív összefüggés van a Buss-Perry Agresszió Kérdőíven elért magasabb értékek és a pornográf tartalmak fogyasztás között.

4. A vizsgálat bemutatása

4.1. Vizsgálati személyek

A vizsgált populáció Magyarországon élő, 18-35 éves fiatal felnőttekre terjedt ki. A minta nem reprezentatív, a résztvevőket internetes portálról gyűjtöttük össze.

A demográfiai adatokon túl szocioökonómiai adatokat is kértünk a vizsgálati személyektől, ami nemi hovatartozásra, életkorra, lakhelyre saját, iskolai végzettségére és foglalkozásra vonatkozott. A kísérleti személyek anonimitását úgy őriztük meg, hogy azonosító névként kódszámokat használtunk.

4.2. A kutatás során használt mérőeszközök

4.2.1. Élettel Való Elégedettség Skála [SWLS-H]

A kérdőív a szubjektív jólléttel, az élettel való elégedettség személyes tapasztalattal kapcsolatos felmérések eszköze [Martos, Sallay, Désfalvi, Szabó és Ittész, 2014]. A Martos és mtsai. által kidolgozott, magyarra validált kérdőív reliabilitás és validitás szempontjából érvényes mérőeszköz. Az egyén szubjektív jólléte az egyik legmeghatározóbb mutató a szubjektív életminőség értékelésére, és az élettel való elégedettséggel kapcsolatban. A kérdőív öttételes, hétfokú Likert-skálán mér [1 = egyáltalán nem értek egyet, 7 = teljes mértékben egyetértek], nincsenek benne fordított tételek, belső konzisztenciája erős. A pontszámot a tételekre adott válaszok összege teszi ki.

4.2.2. Kapcsolati elégedettség Skála [RAS-H]

A héttételes kérdőív a szubjektív párkapcsolati elégedettség mérésére szolgál. Belső konzisztenciája erős, független a szociodemográfiai tényezőktől, pozitívan függ össze a szexuális elégedettséggel, és az élettel való elégedettséggel. 1-5-ig terjedő Likert-skálán mér. A kérdőív magyarra validálása Martos, Sallay, Szabó, Lakatos & Tóth-Vajna [2014] nevéhez fűződik. A kérdőív reliabilitása magas, két fordított itemet tartalmaz [4., 7.], és a 8. item [*Mennyire találja kielégítőnek a szexuális kapcsolatukat?*] kiegészítő kérdés csupán a kérdőívben, az eredeti skálának nem része.

4.2.3. Szocioszexuális Orientációs Kérdőív [SOI-R]

A kérdőív alkalmas a társas viselkedés személyiséggel, kötődéssel összefüggő dimenzióinak feltárására. Magyar nyelvre történő validálását Meskó és munkatársai végezték [Meskó et al., 2012]. A kérdőív héttételes [két tétel korábbi szexuális viselkedésre, két tétel a jövőben várható viselkedésre, három tétel az érzelmi elköteleződés nélküli szexszel kapcsolatos általános attitűdre kérdez rá]. Két skálája a szocioszexuális viselkedés és attitűd, kilencfokú Likert-skálán mér. A férfiak általában magasabb pontszámot szereztek a SOI skálán, mint a nők. A magas SOI pontszám a rövidtávú kapcsolatok, az alacsony SOI pontszám a hosszútávú kapcsolatok preferenciáját feltételezi. A szocioszexuális orientáció három komponensből áll: szocioszexuális viselkedésből, szocioszexuális attitűdből és szocioszexuális vágy. Az egyéni különbségek a viselkedésben, a párválasztásban is megfigyelhetők; az attitűd a szexualitással kapcsolatos beállítódás, amelyre természetesen a kultúra is hatással van; a szocioszexuális vágy a szexuális vágyhoz hasonló motivációs állapot, főként a fizikai megjelenéssel összefüggő vonzalomból fakad, tehát nem érzelmi elköteleződésről van szó [Meskó et al., 2012].

4.2.4. Buss-Perry Agresszió Kérdőív [BPAQ]

A 29 tételes kérdőív a személyiség agresszív diszpozícióit mérő eszköz [Gerevich, Bácskai & Czobor, 2007, Matuszka, 2017]. Az itemek az agresszióval összefüggő viselkedésre és azok érzelmi vonatkozására kérdeznak rá. A kérdőív magyarra validált változata Gerevich és munkatársai nevéhez fűződik [Gerevich, Bácskai & Czobor, 2007].

A kérdőív 1-5-ig terjedő Likert-skálán mér. A tételekre adott válaszok pontértékeit összeadva megkapjuk az összpontszámot, mely felhasználható az agresszivitás értékmutatójaként. Differenciáltságát az alskálák adják, melyek a következők: fizikai agresszió; verbális agresszió; düh, harag; hosztilitás [Almássy, 2014]. Jelen kutatásunkban mi a globális agresszióértékekkel foglalkoztunk.

4.2.5. Saját készítésű, 12 tételes Médiahasználat Kérdőív

A kérdőívet mi állítottuk össze, amiben 5 tétel vonatkozott a pornográf tartalmak fogyasztására, ezekből számoltunk átlagot, amit a pornográf tartalmakra vonatkozó értéként kezeltünk.

4.3. Eljárás menete

A kérdőívek felvétele online zajlott. A vizsgálati személyeknek az önkéntes beleegyező nyilatkozat után demográfiai alapadataikat és szocioökonómiai státuszukra vonatkozó kérdőívet kellett kitölteniük. A kérdőívek sorrendje a következő volt: Élettel való elégedettség Skála, Kapcsolati Elégedettség Skála, Szocioszexualitás Orientációs Kérdőív, Buss-Perry Agresszió Kérdőív, saját készítésű médiahasználat kérdőív.

5. Eredmények

A vizsgálat során az IBM SPSS Statistics 22 programmal dolgoztunk. A kutatás statisztikai számolását, az adattisztítás után, végül 186 fővel végeztük el. Demográfiai adatként kezeltük a résztvevők nemét [96 nő, 88 férfi, 1 genderfluid, 1 pánszexuális] és életkorát, a mintába való bekerülés feltétele volt, hogy a kitöltők 1981 és 2001 között szülessenek. Szocioökonómiai adatként kezeltük a kitöltők családi állapotát, lakhelyét, iskolázottságát, foglalkozását.

1. ábra A kitöltők párkapcsolati státusza

Egyedülálló	76
Kapcsolatban	94
Házass	15
Elvált és nem házasodott újra	1

[saját készítésű táblázat az adatelemzés alapján]

Első hipotézisünk vizsgálata során, miszerint pozitív összefüggés van a pornográf tartalmak fogyasztása és az Élettel való Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok között, Pearson korrelációt használva, nem kaptunk szignifikáns eredményt [$r = .08$ $p = .914$].

Második hipotézisünk, miszerint pozitív összefüggés van a pornográf tartalmak fogyasztása és a Kapcsolati Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok között, nem hozott szignifikáns eredményt [$r = .005$ $p = .958$].

A harmadik hipotézisünk pozitív összefüggés van a Szocioszexuális Orientáció Kérdőíven elért magasabb értékek és a pornográf tartalmak fogyasztás között, Pearson korrelációt alkalmazva szignifikáns eredményt kaptunk [$r = .411$ $p < .001$]. Elemzésünk negyedik hipotézise, pozitív összefüggés van a Buss-Perry Agresszió Kérdőíven elért magasabb értékek és a pornográf tartalmak fogyasztás között, nem lett szignifikáns [$r = .064$ $p = .384$].

6. Értelmezés

Hipotéziseinkből egy igazolódott be. Kutatásunk során nem találtunk szignifikáns kapcsolatot a pornográf tartalmak fogyasztása és az Élettel való Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok; a Kapcsolati Elégedettség Skálán elért alacsony pontszámok között; valamint a Buss-Perry Agresszió Kérdőíven elért magasabb értékek és a pornófogyasztás között sem találtunk lett szignifikáns együttjárást.

Azonban harmadik hipotézisünk beigazolódott, mert szignifikáns, pozitív kapcsolatot találtunk a Szocioszexuális Orientáció Kérdőíven elért magasabb értékek a pornográf tartalmak fogyasztása között. A magas SOI értékek a rövidtávú kapcsolatok preferenciáját feltételezik, tehát a rövid távú, elköteleződés nélküli szexuális kapcsolatokban való részvételi hajlandóságot jelentik; mely pozitív összefüggést mutatva a pornográf tartalmak fogyasztásával azonnal felveti a két változó együttjárásának miertjét.

6.1. A kutatás korlátai

Nem találtunk olyan médiahasználat kérdőívet, amely a pornográf tartalmak felmérésével foglalkozna, ezért kényszerültünk saját kérdőív készítésére. Ez természetesen nem validált kérdőív, viszont tartalmaz számunkra releváns itemeket, melyek „alskálát” alkotva fontos kiindulópontnak számítottak a kutatásunkkal kapcsolatban.

Kutatásunkban nem különítettük el a hard-core és soft-core pornográf tartalmakat, illetve ezeknek alkategóriáit, csupán az általános pornográf tartalmak fogyasztását kérdeztük a kitöltőktől. Ennek legfőbb oka az az előzetes aggodalmunk volt, hogy a pornográfia és annak fogyasztása még mindig tabu témának számít a társadalomban.

7. Diszkusszió

A mai ember számára a tömegmédiá, az okostelefon, a szexuális ingerekkel való folyamatos érintkezés, találkozás szinte közömbös érzést vált ki. Az emberi szexualitás történelmi és társadalmi termék [Horváth, 2012], a szexuális viselkedés szintén társadalmi konstruktum, melynek vannak normái, amikhez később, a szocializáció során alkalmazkodunk. A szexualitás tehát tanult viselkedési forma [Horváth, 2012].

Jelen [nem reprezentatív] kutatásunkban megfigyeltük a pornográf tartalmak fogyasztásának kapcsolatát az étellel és párkapcsolattal való elégedettség, az agresszió és a szocioszexuális orientáció tekintetében. Eredményeink alapján a négyből egy hipotézisünk teljesült, mely együttjárást mutatott a pornográf tartalmak fogyasztása és a szocioszexuális viselkedés között. Nem találtunk szignifikáns kapcsolatot a pornográf tartalmak fogyasztása és az étellel és párkapcsolattal való elégedettség, és az agresszió között.

A szocioszexuális orientáció rövidtávú, elköteleződés nélküli kapcsolati preferenciájának korrelációja a pornográf tartalmak fogyasztásával érdekes jelenséget vet fel. Ez azt jelentené, hogy a lojalitás nélküli kapcsolat előnyben részesítésének egyik velejárója lehet a pornográfia, azonban ezek háttérben zajló folyamatokról egyelőre csak találgathatunk [egyedülállóként nincs megfelelési kényszer, a pornográfia nem számít tabunak, esetleges pornó-addikciót szégyen övezi, ezért inkább rejtve marad, stb.].

A pornográfia esetleges negatív hatásai ellenére nem annak végleges és visszafordíthatatlan betiltása lenne a megoldás, hanem a tartalmak megfelelő, helyénvaló kezelése és kiskorúak számára sokkal szigorúbban elérhető oldalak létrehozása. Ennek ellenére nem lennének érzékenyebbek a szexuális információra.

Annak ellenére, hogy a pornográfia definíciója nem egységes és egyhangú, illetve amiatt, mert a szakirodalom [még] nem elégséges a téma tabuként való kezeléséből kifolyólag, a fiatal felnőtteket érintő pornográf tartalmak fogyasztásának vizsgálata és hatásainak megfigyelése fontos empirikus feladatunk lenne.

Úgy gondoljuk, a kutatást érdemes lenne a serdülő korosztályra is kiterjeszteni, és longitudinális vizsgálattal ennek a korosztálynak a szexuális attitűdjének változásait tanulmányozni a pornográfia függvényében, hiszen a fiatalabb korosztály a szexualitással csak vagy többnyire a pornográf oldalakon ismerkedik; az ebben a korban kialakuló szexuális attitűd és viselkedés viszont a későbbi, felnőttkori szexuális magatartást is erősen meghatározza és befolyásolja.

A kutatást fontosnak tartottuk annak érdekében, hogy kezdeti lépésként szolgáljon ahhoz, hogy a későbbiekben a pornográfia túlmisztifikálása helyett egzakt adatokkal támasszuk alá a pornográf tartalmak fogyasztásának hatásait.

Irodalomjegyzék

ALMÁSSY, Z., PÉK, G., PAPP, G., & GREENGLASS, E. R. [2014]. The psychometric properties of the Hungarian version of the Proactive Coping Inventory: Reliability, construct validity and factor structure. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 14(1).

BOERINGER, S. B. [1994]. Pornography and sexual aggression: Associations of violent and nonviolent depictions with rape and rape proclivity. *Deviant Behavior*, 15[3], 289-304.

CSONKA, B. [2015]. A PORNOGRÁF TARTALMAK HASZNÁLATA SERDÜLŐK KÖRÉBEN. *ALKALMAZOTT PSZICHOLÓGIA*, 15[2], 89-103. BUDAPEST.

DINES, G. [2010]. *Pornland: How porn has hijacked our sexuality*. Boston. Beacon Press.

GEREVICH, J., BÁCSKAI, E., & CZOBOR, P. [2007]. The generalizability of the buss–perry aggression questionnaire. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 16[3], 124-136.

HORVÁTH, Z. [2012]. Modern képzetek, ókori kultúrák. *Ókor*. Budapest.

MARTOS, T., SALLAY, V., DÉSFALVI, J., SZABÓ, T., & ITZÉS, A. [2014]. Az Élettel való Elégedettség Skála magyar változatának [SWLS-H] pszichometriai jellemzői= Psychometric characteristics of the Hungarian version of the Satisfaction with Life Scale [SWLS-H]. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15[3], 289-303. Budapest.

MARTOS, T., SALLAY, V., SZABÓ, T., LAKATOS, C., & TÓTH-VAJNA, R. [2014]. A Kapcsolati Elégedettség Skála magyar változatának [RAS-H] pszichometriai jellemzői= Psychometric characteristics of the Hungarian version of the Relationship Assessment Scale [RAS-H]. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 15[3], 245-258. Budapest.

MATUSZKA, B. [2015]. *Egyes internalizációs és externalizációs tünetek vizsgálata a szerhasználati problémák kialakulása szempontjából veszélyeztetett serdülők és fiatal felnőttek körében*. Doktori disszertáció. Semmelweis Egyetem Mentális Egységstudományok Doktori Iskola. Budapest.

MESKÓ, N., LÁNG, A., KOCSOR, F., & RÓZSA, K. [2012]. Measuring sexual commitment. Hungarian version of the sociosexual orientation inventory revised [SOI-R]. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 67[4], 733-755. Budapest.

NAGY, Z. [2010]. *A Playboy jelenség kulturális és társadalomtörténeti összefüggései*. Doktori disszertáció. Budapesti Corvinus Egyetem. Budapest.

PARTI, K. [2008]. Az eladók már rég hazamentek. A büntetőjog mint az online pronográfia szabályozásának eszköze. Pécs.

PIKÓ, B. [2016]. Veszélyes függőségek és védekezési lehetőségek. *Korunk*, [11], 4-10. Kolozsvár.

RAB, Á. [2016]. *A digitális kultúra hatása az emberi viselkedésre a gamifikáció példáján keresztül*. Doktori disszertáció. Budapesti Corvinus Egyetem. Budapest.

TÓTH, P. I. [2013]. A médiaerőszak-kommunikáció hatásának újraértelmezése az evolúciós viselkedéstudományok perspektívájából. Pécs.

TÓTH, Z. J. [2013]. *A mozgóképes pornográfia műfajkritikai kérdései a hálózati kultúra korában*. Doktori disszertáció. Szegedi Tudományegyetem. Szeged.

VÖRÖS, J. [2007]. A média hatásának tükröződése a jogban A gyermekek védelme a médiában ábrázolt erőszakkal szemben. Pécs.